

Strasbourg, 16.12.2014
COM(2014) 910 final

**SPOROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU, SVETU, EVROPSKEMU
EKONOMSKO-SOCIALNEMU ODBORU IN ODBORU REGIJ**

Delovni program Komisije za leto 2015

Nov začetek

UVOD

Ta komisija je nastopila mandat z zavezo, da bo uvedla spremembe, tako v smislu vsebin, ki se jim bo posvečala, kot tudi v smislu načina svojega dela. Državljeni od EU pričakujejo odločno ukrepanje v zvezi z velikimi gospodarskimi in socialnimi izzivi, kot so visoka brezposelnost, počasna rast, velika zadolženost držav, pomanjkanje naložb in nezadostna konkurenčnost na svetovnih trgih. Hkrati pa si želijo, da bi EU manj posredovala pri vprašanjih, ki jih lahko države članice ustrezneje rešujejo na nacionalni in regionalni ravni. Prav tako od EU pričakujejo, da bo zagotovila večjo preglednost glede vsebine in načina svojega dela ter da bo v tem pogledu prevzela tudi večjo odgovornost.

Komisija bo odločno spodbujala te spremembe ter si v sodelovanju z Evropskim parlamentom in Svetom prizadevala, da se uresničijo. Zato se bomo osredotočili na „pomembna vprašanja“, kot so rast in delovna mesta, ki so tudi rdeča nit desetih prioritet iz političnih usmeritev predsednika Junckerja¹. Ne bomo pripravljali predlogov, ki ne prispevajo k uresničevanju teh prioritet. Uporabili bomo načelo politične diskontinuitete² in umaknili vse predloge, ki ne ustrezajo našim ciljem ali so obtičali na mrtvi točki, saj si želimo, da bi se vse institucije osredotočile na vprašanja, ki so resnično pomembna.

V okviru tega političnega angažmaja si bomo ne samo v Bruslju, temveč po vsej Uniji prizadevali za obnovitev verodostojnosti evropskega projekta in ponovno pridobitev zaupanja evropskih državljanov. Državljeni nas bodo ocenjevali na podlagi naše angažiranosti in doseženih rezultatov, tj. konkretnih izboljšav, ki jih bodo občutili v svojem vsakdanjiku. V prvem mesecu našega mandata smo v okviru naložbenega načrta predstavili obsežen sveženj predlogov za nova delovna mesta, rast in naložbe³. V skladu s tem novim načrtom bi v naslednjih treh letih lahko spodbudili za več kot 315 milijard EUR dodatnih naložb na strateških področjih. Nadaljevati nameravamo z enako zagnanostjo, kot smo začeli.

Predloge, ki jih napovedujemo v tem delovnem programu, smo izbrali, ker verjamemo, da lahko dejansko prispevajo k spodbujanju novih delovnih mest, rasti in naložb ter že naslednje leto državljanom prinesejo oprijemljive koristi. Zaveze, ki jih dajemo v tem delovnem programu, bomo leta 2015 tudi uresničili. V delovnih programih za naslednja leta bomo predlagali dodatne ukrepe za uresničitev desetih prioritet, pripravljalno delo za nekatere od teh ukrepov pa se bo začelo že v letu 2015.

¹ Nov začetek za Evropo: moj načrt za delovna mesta, rast, pravičnost in demokratične spremembe – Politične usmeritve naslednje Evropske komisije (http://ec.europa.eu/priorities/docs/pg_sl.pdf).

² Glej pododstavek 2 točke 39 Okvirnega sporazuma o odnosih med Evropskim parlamentom in Evropsko komisijo: „Komisija na začetku svojega mandata opravi revizijo vseh predlogov, o katerih tečejo postopki, z namenom, da jih politično potrdi ali umakne, ob upoštevanju mnenja, ki ga je izrazil Parlament.“

³ COM(2014) 903.

Aktualne dogodke v EU in to, kako naši državljani dojemajo EU, v veliki meri krojijo obstoječa zakonodaja in programi. Državljanov se najbolj neposredno dotikajo obstoječa pravila, zato si je ta komisija za politično prioriteto zadala olajšati regulativno breme ob hkratnem ohranjanju visoke ravni socialne, zdravstvene in okoljske zaščite ter izbire za potrošnike. Z obsežno prenovo pravil bomo poskrbeli, da bodo prispevala k uresničevanju načrta za delovna mesta in rast ter brez ustvarjanja čezmerne birokracije ali upravnih bremen državljanom prinašala koristi, ki jih ti od njih pričakujejo. Pravila, ki so zastarela ali ne ustrezajo našim prioritetam, bomo ponovno preučili in jih izboljšali. Nepotrebne birokratske ovire bomo odpravili. Kar zadeva obstoječa pravila, ki so smiselna in pomagajo uresničevati naše cilje, si bomo dejavno prizadevali zagotoviti, da se pravilno uporabljajo, izvajajo in uveljavljajo, tako da bodo imeli državljani od njih konkretne koristi. Poleg tega pa bomo uporabili tudi druga orodja, ki so na voljo za spodbujanje delovnih mest in rasti, še zlasti proračun EU, ki je v prvi vrsti vir pametnih naložb v državah članicah in regijah.

Ta načrt za spremembe se je porodil iz potrebe po obuditvi rasti v EU, ki je nujna, da bo mogoče evropski socialni model in zdravo okolje ohranjati tudi v prihodnosti.

Je tudi poziv Evropskemu parlamentu in Svetu, da spremenita svoje delovne metode. V sodelovanju z njima želimo opredeliti skupne prioritete za vse tri institucije in pospešiti postopek odločanja o njih, da bi državljani hitro občutili pozitivne učinke naših predlogov. Okrepili bomo partnerstvo z državami članicami, nacionalnimi parlamenti, regijami in mesti, da bi se izboljšalo izvajanje obstoječih politik in povečala učinkovitost ukrepov v državah članicah, tako pri porabi sredstev strukturnih in investicijskih skladov kot na področju okoljske politike, enotnega trga in pravic potrošnikov.

Da bi se zaupanje povrnilo, morajo biti spremembe opazne⁴ in imeti hiter učinek. S tem delovnim programom in njegovo uresnitvijo v letu 2015 želimo dokazati, da so stvari tokrat drugačne.

V tem delovnem programu so določeni ciljno usmerjeni ukrepi, ki bodo izvedeni v letu 2015. Program ne vsebuje podrobnosti o ukrepanju Komisije v naslednjih štirih letih njenega mandata, se pa bo gotovo že začelo pripravljalo delo v zvezi z vprašanji, kot je vmesni pregled večletnega finančnega okvira. V Prilogi I so opisane nove pobude, ki so povezane z glavnimi prioritetami iz političnih usmeritev in na katere se bo Komisija v letu 2015 še posebej osredotočila.

⁴ Da bi Komisija poudarila novi elan, ki ga prinašata njen mandat in prvi delovni program, bo svoje dejavnosti komuniciranja v letu 2015 osredotočila na 10 prioritet iz političnih usmeritev. Glej točko 2.4. dokumenta SEC(2013) 486 z dne 23. septembra 2013 o institucionalnem komuniciranju na podlagi večletnega finančnega okvira za obdobje 2014–2020.

Komisija je v okviru priprave tega delovnega programa preučila vse predloge, o katerih Evropski parlament in Svet še nista odločila⁵. Menimo, da je uporaba načela politične diskontinuitete pomemben del naše politične odgovornosti. Rešiti se moramo navlake, da bi lahko čas in energijo vlagali v predloge, ki bodo imeli največji učinek na delovna mesta in rast ter za katere je najbolj verjetno, da bodo v bližnji prihodnosti sprejeti.

Zato smo razlikovali med predlogi, ki jih želimo ohraniti in jih bomo podpirali vse do njihovega sprejetja, predlogi, ki jih nameravamo spremeniti, da bi ustrezali našim desetim prioriteta, ter predlogi, ki jih želimo umakniti. Komisija še naprej trdno podpira cilje številnih predlogov, ki jih želi umakniti. Vendar pa ti predlogi niso koristni, če so običali na pogajalski mizi, jih prehitijo dogodki ali pa so med pogajanja tako razvođeneli, da ne morejo več doseči svojega prvotnega namena. Komisija v nekaterih primerih predlaga umik predlogov, ki bi jih pozneje nadomestila z ambicioznejšimi predlogi ali pa bi jih bolje uskladila z desetimi prioriteta. V drugih primerih je v času od prvotnega predloga Komisije družba že sama rešila vprašanje. V Prilogi II so navedeni predlogi, ki bodo umaknjeni (ali spremenjeni). Komisija bo predloge umaknila, ko bosta svoje stališče o njih izrazila Evropski parlament in Svet.

Delovni program potrjuje tudi zavezo Komisije glede boljše priprave zakonodaje. Ta zaveza je bistvo programa za ustreznost predpisov, s katerim želi Komisija zmanjšati birokracijo in odpraviti upravna bremena. Zadevni ukrepi – zakonodajne spremembe, preverjanja ustreznosti in vrednotenja – so osrednji element dela Komisije in so navedeni v Prilogi III. Ukrepi za poenostavitev se bodo med drugim začeli izvajati na področju skupne kmetijske politike. Poudarek bo tudi na hitri izvedbi nedavne reforme sektorja finančnih storitev, skupne ribiške politike in novih pravil za evropske strukturne in investicijske sklade za obdobje 2014–2020. Pri tem bo potrebno usklajevanje na vseh ravneh in sodelovanje vseh deležnikov, da bi se razvile mreže ter izmenjale izkušnje in dobre prakse na različnih področjih.

Da bi bili državljani in podjetja bolje obveščeni o začetku veljavnosti posameznih zakonodajnih aktov EU, so v Prilogi IV navedeni zakonodajni akti, ki bodo začeli veljati leta 2015.

1. Nova spodbuda za delovna mesta, rast in naložbe

Novo gospodarsko politiko Komisije krojijo trije glavni sklopi ukrepov, tj. spodbujanje naložb, nadaljevanje strukturnih reform in fiskalna odgovornost. Komisija je v tesnem partnerstvu z Evropsko investicijsko banko predlagala pomemben naložbeni načrt⁶, da bi dala nov zagon delovnim mestom, rasti in naložbam v Evropi. Dodatna finančna sredstva za nove

⁵ Skupno 452 predlogov, ki so jih pripravile prejšnje Komisije.

⁶ COM(2014) 903.

naložbe bodo mobilizirana v okviru novega evropskega sklada za strateške naložbe, pri tem pa se bo z oblikovanjem verodostojnega nabora projektov ter povečanjem tehnične pomoči in dostopa do nje zagotovilo, da se bodo ta sredstva vlagala v realno gospodarstvo.

Poleg novega sklada se bo dodatno spodbujala uporaba inovativnih finančnih instrumentov (npr. posojil in jamstev namesto nepovratnih sredstev), da bi se povečal učinek evropskih strukturnih in investicijskih skladov v obdobju 2014–2020. Cilj je, da se v novem programskem obdobju uporaba takšnih instrumentov najmanj podvoji.

Za izboljšanje poslovnega okolja, odpravo regulativnih in neregulativnih ovir za naložbe ter nadaljnjo krepitev enotnega trga bodo sprejeti dodatni ukrepi. Komisija bo pripravila več predlogov za hitro izvedbo tega pristopa ter nadalje proučila veljavna pravila o državni pomoči.

Ker so vsi partnerski sporazumi za evropske strukturne in investicijske sklade za obdobje 2014–2020 zdaj odobreni, preostali operativni programi pa se zaključujejo, bi morale naložbe že leta 2015 prispevati h konkretnim rezultatom v skladu s cilji strategije Evropa 2020⁷ za pametno, trajnostno in vključujočo rast. Nova kohezijska politika, ki je trdno umeščena v evropski semester in postopek ekonomskega upravljanja, je v več državah članicah postala glavni vir javnih naložb.

Doseganje največjega možnega učinka proračuna EU za delovna mesta, rast in naložbe ter obnovljeno zavedanje potrebe po boljši porabi javnega denarja bosta pozneje v mandatu te Komisije pomembno vplivala na njeno stališče v okviru vmesnega pregleda večletnega finančnega okvira in priprav na večletni finančni okvir za obdobje po letu 2020.

Komisija bo prenovila trgovinsko in naložbeno strategijo EU ter pri tem posebno pozornost namenila njunemu prispevku k ustvarjanju delovnih mest in rasti. Utrditev trgovinskih in naložbenih vezi EU z novimi svetovnimi središči rasti je bistvenega pomena za rast, delovna mesta in večjo produktivnost v EU, hkrati pa pomembno vpliva na našo sosedsko in razvojno politiko ter tudi na sodelovanje EU v mednarodnih finančnih institucijah.

Države članice se srečujejo z zahtevnim izzivom, kako povečati zaposlenost in zagotoviti, da bodo imeli delavci znanje, ki ga potrebujejo za strokovni razvoj in prilagajanje potrebam delovnih mest v prihodnosti. Komisija bo v podporo tem prizadevanjem predstavila sveženj ukrepov za večje vključevanje na trg dela ter spodbujanje razvoja kompetenc.

Če je zakonodaja na ravni EU dobro pripravljena in se učinkovito izvaja, lahko pomembno vpliva na delovna mesta, rast in inovacije. Ekološke industrije in ekološke inovacije trenutno oskrbujejo tretjino svetovnega trga za ekološke tehnologije. Vrednost tega trga je bilijon evrov in po pričakovanjih naj bi se do leta 2020 podvojila. Prenovljeni predlog za krožno gospodarstvo bo še utrdil ta trend in tako prispeval k zeleni rasti. Pomembno je, da se na tem

⁷ COM(2010) 2020 final.

področju z zadostno mero ambicioznosti dogovorimo o skupnih ciljih, ki jih želimo doseči, hkrati pa bi morali biti manj preskriptivni glede tega, kako naj države članice dosežejo te rezultate. S tem se bo olajšalo tudi preoblikovanje predlogov v konkretne ukrepe v državah članicah.

EU ima dobro razvit regulativni sistem. Obnovljen poudarek na izvajanju zakonodaje in proučitev sinergij med obstoječo zakonodajo bi se lahko hitro obrestovala ter ustvarila nove priložnosti za delovna mesta in rast. Komisija bo obstoječo zakonodajo prenovila, da bi zagotovila njeno ustreznost, obenem pa si bo skupaj z državami članicami prizadevala, da bi se iz obstoječega pravnega reda EU zagotovil največji možni potencial za rast. To bo najvišja prioriteta na mnogih področjih našega dela, kot so kmetijstvo, ribištvo, carina, finančne storitve in notranji trg, če jih naštejemo le nekaj.

2. Povezan enotni digitalni trg

Enotni digitalni trg je eden glavnih dejavnikov oživitve evropskega gospodarstva kot celote ter lahko prispeva k spodbujanju zaposlovanja, rasti, inovacij in socialnega napredka. Digitalizacija vse bolj prepreda različne plasti gospodarstva in družbe. Evropa mora biti na čelu te digitalne revolucije, kar je v interesu tako njenih državljanov kot podjetij. Kar ovira digitalni razvoj dejansko onemogoča ustvarjanje delovnih mest, blaginjo in napredek.

Komisija pripravlja strategijo, v kateri bo opredelila glavne izzive pri oblikovanju varnega, zanesljivega in dinamičnega enotnega digitalnega trga. Strategija bo temeljila na šestih stebrih: krepitvi zaupanja, odpravljanju omejitev, zagotavljanju dostopa in povezljivosti, razvoju digitalnega gospodarstva, spodbujanju digitalne družbe ter vlaganju v vrhunske raziskave in inovacije na področju IKT.

Komisija si bo leta 2015 v okviru navedene strategije prizadevala za sklenitev medinstitucionalnih pogajanj o predlogih, kot sta reforma skupnih evropskih pravil o varstvu podatkov ter uredba o povezani celini. Predlagala bo tudi nove zakonodajne in nezakonodajne pobude, da bi razvoj enotnega digitalnega trga omogočal ustrezen odziv na obstoječe izzive. V zvezi s tem bo zlasti dopolnila regulativni okvir za telekomunikacije, posodobila zakonodajo EU na področju avtorskih pravic in avdiovizualnih storitev, poenostavila pravila za potrošnike pri spletnem in digitalnem nakupovanju, spodbujala e-trgovanje, krepila kibernetiko varnost ter spodbujala vključevanje vidikov digitalizacije v vsa področja politik.

3. Odporna energijska unija s politiko podnebnih sprememb, ki je usmerjena v prihodnost

Zanesljiva in cenovno dostopna energija je najvišja prioriteta za vse nas. Komisija bo sprejela strateški okvir za energijsko unijo, v katerem bo določila najpomembnejše ukrepe za zagotovitev zanesljive oskrbe z energijo, zmanjšanje odvisnosti od uvoza iz tretjih držav, nadaljnje povezovanje nacionalnih energijskih trgov, izboljšanje sodelovanja potrošnikov,

povečanje energijske učinkovitosti⁸, dekarbonizacijo kombinacije energijskih virov ter spodbujanje raziskav in inovacij na področju energije.

EU je tudi na čelu svetovnih prizadevanj v boju proti globalnemu segrevanju. Komisija bo v okviru priprav na konferenco pogodbenic Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC), ki bo potekala v Parizu konec leta 2015, določila vizijo in pričakovanja EU na tem področju ter začela predstavljati zakonodajne predloge za izvedbo podnebnega in energetskega svežnja do leta 2030.

Poleg navedenega bo nadaljevala prizadevanja za izboljšanje regulativnega okvira za medsebojno povezane, varne in zanesljive prevozne storitve z nižjimi emisijami toplogrednih plinov.

4. Bolj povezan in pravičnejši notranji trg z okrepljeno industrijsko bazo

Enotni trg je eden največjih adutov Evrope. Njegov potencial moramo še bolj izkoristiti, če želimo povečati konkurenčnost Evrope na svetovnih trgih in ustvarjati delovna mesta. Komisija bo predstavila strategijo za notranji trg, v kateri bo določila nove pristope za izkoriščanje tega potenciala.

Notranji trg je tudi temelj evropske industrijske moči in proizvodne zmogljivosti, ki ju je treba še okrepiti. Med pomembnimi področji dela bodo spodbujanje naložb v infrastrukturo ter mala in srednja podjetja in podjetja s srednjo tržno kapitalizacijo, izboljšanje regulativnega okolja ter pomoč podjetjem pri inovacijah, na primer s podporo iz programa Obzorje 2020. Zračni promet se sooča z velikimi izzivi. Komisija bo preučila možnosti za izboljšanje sektorskih pogojev z okrepitevijo konkurenčnosti tega sektorja.

Poleg tega želi Komisija pomagati državam članicam pri zmanjševanju brezposelnosti s strukturnimi reformami ter podpiranjem ukrepov za ustvarjanje delovnih mest in zaposljivosti. Opredeljuje možnosti za naložbe v znanje in kvalifikacije, pri čemer posebno pozornost namenja najbolj ranljivim skupinam, kot so mladi in dolgotrajno brezposelni. Pomembno vlogo bo imelo podpiranje mobilnosti delovne sile, in sicer tudi prek državnih meja ter zlasti na področjih, kjer je težko zapolniti delovna mesta oz. kjer je veliko neujemanje med ponudbo kvalifikacij ter povpraševanjem po njih. Obenem bo treba podpirati vlogo nacionalnih organov v boju proti zlorabam ali goljufivim zahtevkom.

Dokončanje in izvajanje obsežne reforme finančnega regulativnega okvira, ki je bila sprejeta zaradi finančne krize, vključno z izvajanjem novih pravil za bančni nadzor in reševanje, bo še naprej pomembno področje delovanja Komisije. Regulativni okvir bo dodatno okrepljen s predlogom za krizno upravljanje in reševanje sistemsko pomembnih ponudnikov finančnih

⁸ Komisija bo v okviru pregleda direktive o označevanju z energijskimi nalepkami (Direktiva 2010/30/EU) preučila, ali so potrebne prilagoditve, da bi se njeni cilji dosegali na manj invaziven način.

storitev, ki niso banke. Poleg tega bo Komisija začela preučevati možnosti, kako bi lahko enotni trg za maloprodajne finančne storitve prinesel več koristi za potrošnike.

Komisija bo pripravila akcijski načrt za oblikovanje unije kapitalskih trgov, v katerem bo proučila možnosti za zmanjšanje razdrobljenosti na finančnih trgih, diverzifikacijo virov financiranja za celotno gospodarstvo, izboljšanje dostopa do financiranja za MSP in krepitev čezmejnega pretoka kapitala na enotnem trgu, da bi se kapital lahko uporabil na najbolj produktiven način. Srednjeročno bo predlagala okvir za visokokakovostno listinjenje in predpise za izboljšanje standardiziranih kreditnih informacij za mala in srednja podjetja. Preučila bo tudi možnosti za razširitev uspešnih shem plasiranja zasebnih sredstev po vsej EU ter prenovila direktivo o prospektu, da bi se zmanjšalo upravno breme za mala in srednja podjetja.

5. Bolj poglobljena in pravičnejša ekonomska in monetarna unija

Arhitekturo ekonomske in monetarne unije je treba dodatno okrepiti, da bodo državljani še naprej zaupali v euro, ta pa ostal odporen na pretese na trgu ter ustvarjal pogoje za trajnostna delovna mesta in rast. Komisija je že preučila pravila ekonomskega upravljanja ter ukrepe za poenostavitev in racionalizacijo procesa evropskega semestra, trenutno pa v okviru prizadevanj za poglobitev ekonomske in monetarne unije pripravlja predloge za nadaljnje korake v smeri skupnega uveljavljanja suverenosti na področju ekonomskega upravljanja. Ta prizadevanja bodo dopolnjevali ukrepi za oživitev socialnega dialoga na vseh ravneh.

Komisija priznava pristojnost držav članic na področju njihovih davčnih sistemov, vendar pa se bo odzvala na pozive naše družbe k pravičnosti in davčni preglednosti ter okrepila prizadevanja za boj proti utajam davkov in davčnim goljufijam. Na podlagi dela, ki je bilo v okviru OECD in skupine G20 že opravljeno glede erozije davčne osnove in preusmeritve dobička, bo pripravila akcijski načrt, ki bo obsegal ukrepe na ravni EU za prehod na sistem, v katerem je država, v kateri se ustvari dobiček, tudi država obdavčitve; to bo veljalo tudi za digitalno gospodarstvo. V ta namen je med drugim potreben dogovor o skupni konsolidirani osnovi za davek od dohodkov pravnih oseb. Komisija bo poleg tega tudi že zelo kmalu pripravila predlog o samodejni izmenjavi informacij med davčnimi organi o odločitvah v čezmejnih davčnih zadevah. Obenem bo v tesnem sodelovanju z drugimi institucijami spodbujala sprejetje davka na finančne transakcije in strožjih predpisov zoper pranje denarja. Delo Komisije se nadaljuje tudi na področju DDV, med drugim z ukrepi za odpravo davčnih razlik.

6. Razumen in uravnotežen prostotrgovinski sporazum z ZDA

Trgovina pomembno prispeva k ustvarjanju delovnih mest in rasti. Komisija trenutno vodi pogajanja o Čezatlantskem sporazumu o partnerstvu za trgovino in naložbe (TTIP) z Združenimi državami Amerike, ob tem pa dejavno sodeluje v vrsti drugih dvostranskih

pogajanj in si močno prizadeva za večstranski napredek v okviru STO. Sprejela je že ukrepe za povečanje preglednosti v pogajanjih o TTIP⁹ ter si še naprej prizadeva za doseg razumnega in uravnoveženega sporazuma ob hkratnem varovanju evropskih zdravstvenih, socialnih in okoljskih standardov ter standardov za varstvo podatkov in evropske kulturne raznolikosti.

7. Območje pravosodja in temeljnih pravic, zasnovano na medsebojnem zaupanju

Državljeni od EU pričakujejo, da se bo neomajno zavzemala za pravičnost, zaščito, poštenost in pravno državo ter se odločno postavila po robu vsem oblikam diskriminacije. Komisija si bo prizadevala za pristop EU k Evropski konvenciji o človekovih pravicah v skladu z navodili, ki jih bo v kratkem izdalo Sodišče. Še naprej bo izboljševala boj proti čezmejnemu kriminalu in terorizmu ter krepila pravosodno sodelovanje v korist državljanov po vsej EU. Proračun EU bo varovala pred goljufijami, med drugim s prizadevanji za ustanovitev neodvisnega evropskega javnega tožilstva.

Evropska komisija je predana zagotavljanju enakih možnosti za invalide v skladu s Konvencijo ZN o pravicah invalidov. To vključuje dostopnost fizičnega okolja, prevoznih sredstev, informacijsko-komunikacijske tehnologije in sistemov (IKT) ter drugih možnosti in storitev.

Komisija je zavezana k spodbujanju enakosti spolov ter omogočanju večje udeležbe žensk na trgu dela. Predlog iz leta 2008 o ureditvi porodniškega dopusta bo umaknila, če pogajanja v naslednjih šestih mesecih ne bodo napredovala. S tem bo odprla pot novemu pristopu, v okviru katerega se bo vprašanje obravnavalo v širšem kontekstu glede na realnost današnje družbe, upošteval pa se bo tudi napredek, ki so ga na tem področju dosegle same države članice.

Komisija bo predstavila predlog za evropsko varnostno agendo, da bi obravnavala grožnje za notranjo varnost EU, kot so čezmejni kriminal, kibernetški kriminal, terorizem, tuji borci in radikalizacija. S tem želi zagotoviti, da bo lahko EU varovala svoje državljane, obenem pa bo še naprej odprta svetlu.

8. V smeri nove migracijske politike

Zaradi vse večjega pritiska na naših zunanjih mejah Komisija razvija evropsko agendo za migracije, da bi pristop k zakoniti migraciji odražal dobro ravnovesje med večjo poštenostjo in odgovornostjo. Na podlagi tega pristopa bi lahko EU postala privlačna destinacija za nadarjene in usposobljene posameznike, hkrati pa bi imela na voljo odločne ukrepe zoper nedovoljeno migracijo ter trgovino z ljudmi in tihotapljenje. Boljše upravljanje migracij pomeni boljše uravnavanje naše migracijske politike z zunanjo politiko, spodbujanje

⁹ C(2014) 9052.

močnejšega sodelovanja v notranjih in zunanjih zadevah, zagotavljanje zaščite osebam, ki jo potrebujejo, na podlagi načela odgovornosti in solidarnosti ter preprečevanje tragičnih dogodkov, kot so tisti, ki se ponavljajo v Sredozemlju.

9. Močnejši svetovni akter

Ob nedavnih dogodkih so geopolitični izzivi, med drugim na vzhodnih in južnih mejah EU, zasedli pomembno mesto na zunanje-politični agendi. EU potrebuje učinkovito skupno zunanjo politiko z boljšimi mehanizmi za zgodnje napovedovanje razvoja dogodkov in hitro opredelitev enotnega odziva na skupne izzive. Le s kolektivnim ukrepanjem bomo lahko v celoti izkoristili priložnosti, ki se ponujajo. Evropa mora sodelovati pri varnostnih in obrambnih vprašanjih ter razvijati strateška partnerstva. Za uveljavljanje ciljev politike EU na svetovnem prizorišču je nujno potrebna skladna in skupna uporaba vseh instrumentov, ki jih ima Unija na voljo, vključno s skupno zunanjo in varnostno politiko (SZVP) ter doslednim projiciranjem notranjih politik navzven.

Prednostni cilj Komisije bo spodbujati stabilnost na evropskih mejah. Ta cilj pa se lahko doseže le, če bomo sosednje države podpirali pri izvajanju demokratičnih in gospodarskih reform, spoštovanju načela pravne države, krepitvi ekonomskega upravljanja in konkurenčnosti, razvoju institucionalne usposobljenosti in dobro delujoče javne uprave ter doseganju večje blaginje. Komisija bo prenovila evropsko sosedsko politiko in pripravila nove predloge za prihodnost. V skladu s političnimi usmeritvami se bodo že začeta širitvena pogajanja nadaljevala, pri čemer je zlasti pomembno, da Zahodni Balkan ohrani evropsko perspektivo. Vendar pa v naslednjih petih letih ne bo nadaljnje širitve.

EU ima dragocene izkušnje pri mednarodnem sodelovanju ter zagotavljanju razvojne podpore in pomoči na mnogih celinah. To vključuje spodbujanje človekovih pravic prek vseh naših zunanje-političnih ukrepov, odpravljanje neenakosti in zagovarjanje enakosti spolov. Da bi naše zaveze čim bolj uresničili, pa moramo razvojno politiko nenehno prilagajati razvijajočim se potrebam partnerskih držav. Tudi v letu 2015, ki je evropsko leto za razvoj, bomo nadaljevali prizadevanja za doseganje ciljev trajnostnega razvoja za obdobje po letu 2015, začeli pa bomo tudi že razmišljati o prihodnjih odnosih z državami v razvoju (po izteku Sporazuma iz Cotonouja). Poleg tega sodelujemo v boju proti eboli. Še naprej si bomo prizadevali za kar največji učinek naše humanitarne pomoči ter razvijali zmogljivosti za odzivanje na krize.

10. Unija demokratičnih sprememb

Državljeni od EU pričakujejo, da se bosta izboljšala vsebina in način njenega dela. Želimo, da bi Komisija delovala čim bolj pregledno, v sodelovanju z drugimi institucijami pa bomo krepili odgovornost in tudi sledljivost ukrepov na ravni EU. Komisija je uvedla nova pravila, da bi zagotovila popolno preglednost stikov med komisarji in združenji ali samozaposlenimi

osebami¹⁰. Pripravila bo tudi predlog medinstitucionalnega sporazuma o obveznem registru za preglednost, tako da bi bile vse evropske institucije zavezane k preglednosti glede tega, kdo vpliva na njihove postopke odločanja.

Kot je bilo napovedano v političnih smernicah, bo Komisija ponovno preučila postopek odločanja za odobritev gensko spremenjenih organizmov (GSO). S tem se želi odzvati na pomisleke državljanov in držav članic glede sedanje pravne obveznosti Komisije, da odobri GSO, tudi če predlogu nasprotuje očitna večina držav članic.

Komisija bo izboljšala svoj nabor orodij za boljšo pripravo zakonodaje, predvsem svoja vrednotenja, ocene učinka in javna posvetovanja, v okviru programa ustreznosti predpisov pa bo opredelila vrsto novih ukrepov. Da bi bil zakonodajni postopek na ravni EU učinkovitejši, morajo biti vse institucije zavezane načelu boljše priprave zakonodaje. Komisija bo zato pripravila predlog za nov medinstitucionalni sporazum o boljši pripravi zakonodaje. Če želimo uresničiti prioritete v zvezi z delovnimi mesti, rastjo in naložbami, morajo vse tri institucije bolje sodelovati, da bi lahko dosegle konkretne rezultate. Komisija si v sodelovanju z Evropskim parlamentom in Svetom prizadeva za boljše skupno načrtovanje programov, v okviru katerega bi se s spodbujanjem skupne odgovornosti za prioritete, vendar brez poseganja v vlogo in pristojnosti vsake institucije v skladu s Pogodbama, omogočilo uresničevanje programa EU na najučinkovitejši način.

Po sprejetju delovnega programa za leto 2015 želi Komisija v sodelovanju z Evropskim parlamentom in Svetom opredeliti seznam prednostnih predlogov, glede katerih se bodo institucije zavezali k hitri obravnavi in čim prejšnjemu dokončnemu sprejetju, vključno s predlogi, ki so neposredno povezani z izvajanjem naložbene pobude. Skupaj lahko zagotovimo, da bodo stvari tokrat resnično drugačne.

¹⁰ C(2014) 9051.